

Zapytajcie prawników

Nasi eksperci odpowiedzą na Wasze pytania dotyczące prawa pracy, rent, emerytur, spadków, darowizn oraz prawa cywilnego i rodzinnego. Listy przysyłajcie na adres redakcji z dopiskiem: „Listy do prawnika”.

Katarzyna Węgorzek
prawnik

Michał Serzycki
Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

Stan licznika uznawany jest za dane osobowe lokatora. Podlega więc ochronie prawnej.

Stan liczników – czy spółdzielnia może to ujawnić?

Razem z innymi lokatorami podejrzewamy, że spółdzielnia mieszkaniowa nieprawidłowo rozliczyła nam zużycie ciepła. Czy spółdzielnia powinna udostępnić dane dotyczące zużycia ciepła w poszczególnych lokalach?

Stanisława z Białegostoku

● Spółdzielnia może to zrobić pod warunkiem, że uzyska na to zgodę wszystkich lokatorów budynku, członków spółdzielni. Informacje o stanie licznika (zużycia ciepła, energii, gazu, wody) stanowią bowiem dane osobowe, gdy są podane łącznie z numerem lokalu. Obecnie żaden przepis nie zezwala spółdzielni na ujawnienie informacji, ile ciepła zużyli poszczególni mieszkańcy budynku. Jedyną podstawą ich udostępnienia może być zgoda osób, których te dane dotyczą.

Podst. prawna: art. 6 ust. 1-2 i art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych (DzU nr 101/2002, poz. 926 ze zm.)

Co ze spadkiem po mężu, gdy się toczył rozwód?

Mój syn zmarł, nie pozostawiając testamentu. Spadek nabyła synowa i wnuki. Jednak w sądzie zataiła, że w chwili śmierci syna toczyła się ich sprawa o rozwód. Czy miała prawo odziedziczyć spadek?

Barbara z Gryfina

● Tak, miała prawo odziedziczyć spadek po mężu. To, że w chwili śmierci spadkodawcy toczyła się sprawa o rozwód, nie ma wpływu na uprawnienia spadkobiercy do dziedziczenia. Postępowanie o rozwód ulega umorzeniu z chwilą śmierci jednej ze stron.

Jedynie w sytuacji, gdyby Pani syn wystąpił o orzeczenie rozwodu z winy żony (lub z winy obojga) i to ządanie byłoby uzasadnione, synowa mogłaby być wyłączone z dziedziczenia. Zażądać tego mogą tylko spadkobiercy ustawowi (w tym przypadku dzieci zmarłego), i nie później niż rok po śmierci spadkodawcy.

Podstawa prawna: art. 940 k.c.

Kiedy sąd wzywa spadkobierców przez ogłoszenie?

Mój dziadek miał gospodarstwo rolne. Ani moja matka, ani jej brat nie przeprowadzili postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Oboje już nie żyją. Czy ja mogę wystąpić do sądu z takim wnioskiem?

Maria z Rzeszowa

● Tak, ma Pani takie prawo. Ale musi Pani liczyć się z tym, że po-

stępowanie może się przedłużyć. Gdy bowiem nie żyją spadkobiercy, którzy mogliby poświadczyć, że zmarły nie miał innych spadkobierców (w tym wypadku spadkobiercami mogącymi to poświadczyć byli Pani matka i jej brat), to sąd ma obowiązek wezwać potencjalnych spadkobierców przez ogłoszenie. Zostanie ono zamieszczone na zlecenie sądu (lecz na Pani koszt) w ogólnopolskim dzienniku. W ogłoszeniu sąd wezwie spadkobierców do zgłoszenia się i udowodnienia swoich praw

do spadku. Dopiero gdyby w ciągu 6 miesięcy od daty wskazanej w ogłoszeniu nikt (oprócz Pani) nie wykazał ewentualnych praw do spadku, sąd będzie mógł wydać odpowiednie postanowienie.

Podstawa prawna: art. 669-677 k.p.c.

Komu zostanie przyznane odziedziczone mieszkanie?

Po śmierci męża spadek po nim odziedziczyłam ja, pięcioro naszych dzieci i pozamałżeński syn męża. W skład spadku wchodzi mieszkanie spółdzielcze. Chcę, by zostało dla mnie. Zgadzą się na to moje dzieci, ale syn męża nie wyraża zgody na wykupienie jego udziału. Co mogę zrobić?

Barbara ze woj. dolnośląskiego

● Gdy nie ma zgody co do sposobu podziału odziedziczonego mieszkania, należy złożyć wniosek o dział spadku do sądu rejonowego (właściwego dla miejsca położenia mieszkania). Wniosek może podpisać Pani sama lub razem z dziećmi.

We wniosku należy określić sposób podziału spadku, np.

przyznanie na Pani rzecz mieszkania z obowiązkiem spłaty na rzecz innych spadkobierców. Musi Pani wykazać, że ma Pani środki finansowe na spłacenie pozostałych osób (oszczędności lub możliwość otrzymania kredytu). Nie ma przeszkód, aby Pani dzieci zrezygnowały ze spłaty.

Syn męża ma prawo zaproponować inny sposób działu spadku, np. przyznanie jemu mieszkania z obowiązkiem spłaty reszty spadkobierców. Sąd zdecyduje, czy wniosek uwzględni. Ale może wybrać też inny wariant, np. sprzedaż mieszkania i podział pieniędzy między spadkobierców.

Podstawa prawna: art. 680-689 k.p.c.

O co nie może pytać szef?

Pracuję w prywatnej firmie zatrudniającej kilkanaście osób. Pracownicy przed wyjazdem na urlop muszą podać telefon i adres, pod którym będą w tym czasie przebywać. Czy szef ma prawo tego żądać?

Katarzyna z Warszawy

● Takie działanie pracodawcy może być uzasadnione jedynie w stosunku do pracowników pełniących strategiczne funkcje w zakładzie pracy – dyrektorów, kierowników działów itp. Ci pracownicy są zazwyczaj wyposażeni przez pracodawcę w telefony służbowe.

Natomiast szef nie ma prawa żądać, aby wszyscy pracownicy przed urlopem podawali adresy i numery telefonów, pod którymi będą dostępni w tym czasie. Takie działanie narusza prawo do prywatności pracownika i wykracza poza uprawnienia pracodawcy.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych (DzU nr 101/2002, poz. 926, ze zm.)